

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА КАДАСТРУ

ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Студента 2 курсу

Різака Андрія Сергійовича

Керівник практики від вузу:

Радиш Ігор Петрович

Керівник практики від

підприємства:

Шевчук Л.В.

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____

Оцінка: EGTS _____

Ужгород-2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. АНАЛІЗ ЛІТЕРАТУРИ ПО ТЕМАТИЦІ ДОСЛІДЖЕНЬ	4
2. ЗМІСТ І СКЛАД ВИКОНАННЯ РОБІТ З ЗЕМЛЕУСТРОЮ.....	6
3. ВИСНОВКИ.....	10

ВСТУП

Я, Різак Андрій Сергійович, студент 2 курсу географічного факультету спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», проходив переддипломну практику у ПП "ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ АНАЛІЗУ" з 27.09.2021 р. по 22.10.2021р.

Метою переддипломної практики виступає збір матеріалів, проведення дослідження та аналізу отриманих результатів для виконання магістерської роботи на тему:

Особливості інвентаризації земель та використання геоінформаційних технологій, територій садівничих товариств на прикладі с. Кам'яниця, Ужгородського району.

Завдання переддипломної практики:

- оволодіти методикою виконання робіт за спеціальністю;
- засвоїти знання, отримані в процесі проходження практики.

1. АНАЛІЗ ЛІТЕРАТУРИ ПО ТЕМАТИЦІ ДОСЛІДЖЕНЬ

Інвентаризація (від латинського слова *invenire* – знаходити, шукати) або простими словами – це процес складання детального опису майна.

В наш час, термін «інвентаризація» використовують для визначення елементу методу бухгалтерського обліку, за допомогою якого визначається фактичний розмір активів, капіталу та зобов'язань, а також зіставлення отриманих результатів з даними бухгалтерського обліку. Закон України “про землеустрій” дає більш точне визначення: інвентаризація земель проводиться для встановлення існуючого розташування земельних ділянок, їхніх меж, розмірів, правового статусу, уявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру та ін.

Інвентаризація земель - комплекс землепорядних заходів, спрямованих на виявлення та уточнення даних про земельні ділянки з метою обліку земель та земельного кадастру.

Інвентаризація земель проводиться для уточнення або встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їх меж (без закріплення на місцевості), виявлення невикористовуваних, нерационально використовуються або використовуються не за цільовим призначенням і не у відповідності з дозволеним використанням земельних ділянок, інших характеристик земель.

Метою проведення інвентаризації земель населених пунктів є створення інформаційної бази для ведення державного земельного кадастру, регулювання земельних відносин, рациональне використання та охорона земельних ресурсів, оподаткування.

Порядок проведення інвентаризації земель:

Примітка: роботи із інвентаризації земель проводяться відповідно до положень Постанови КМУ №513 від 23.05.2012 “Про затвердження порядку проведення інвентаризації земель”.

1. Підстава для проведення робіт із інвентаризації земель – прийняття рішення відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування;
2. Замовником робіт із інвентаризації земель можуть бути орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, землевласники та землекористувачі.

Розробником технічної документації із інвентаризації земель є фізичні та юридичні особи, що мають ліцензію на проведення робіт із землеустрою.

2. Для проведення інвентаризації земель замовник укладає з виконавцем договір про розроблення технічної документації із інвентаризації земель, складається та погоджується кошторис на виконання даного виду робіт. У випадку фінансування робіт за кошти державного або місцевих бюджетів, для відбору виконавця робіт, проводяться торги відповідно до Закону “Про державні закупівлі”. Термін виконання умов договору не більше 6 місяців.

3. Проведення робіт. Роботи з інвентаризації земель включають підготовчі, топографо-геодезичні та камеральні роботи, складення і оформлення технічної документації в паперовій та електронній формі.

4. Після виконання робіт із інвентаризації земель, виконавець подає технічну документацію на затвердження замовникові. Крім того, Виконавець подає копії матеріалів, отриманих у результаті проведення інвентаризації земель, до місцевого фонду документації із землеустрою в паперовій та електронній формі, після чого дані відомості, підлягають внесенню до Державного земельного кадастру протягом 7 робочих днів.

Сучасна інформаційна індустрія пропонує для ведення автоматизованої системи державного земельного кадастру великий спектр програмних комплексів, що різняться між собою за функціональними можливостями. ГІС – технології в землеустрої та земельному кадастрі дають можливість використовувати для ведення та оновлення відомостей у базі даних сучасні електронні засоби геодезії і системи глобального позиціонування. Геоінформаційні системи тісно пов'язані з іншими інформаційними системами й успішно використовують їхні дані для аналізу. ГІС відрізняють: розвинені аналітичні функції; можливість керувати великими обсягами даних; інструменти для введення, обробки і відображення просторових даних. Світовий досвід показав, що сучасні ГІС - технології незамінні у створенні та веденні системи державного земельного кадастру. Із створенням системи впровадили на всій території єдине інформаційне середовище управління земельними ресурсами, інформаційне забезпечення ринку земель, оподаткування, реєстрацію прав власності та взаємодію з іншими автоматизованими системами. Тому метою створення та запровадження Автоматизованої системи державного земельного кадастру (АС ДЗК) України є первинний облік та реєстрація земельних ділянок, об'єктів нерухомості та прав на них, ведення Державного реєстру земель.

2. ЗМІСТ І СКЛАД ВИКОНАННЯ РОБІТ З ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Підстава для виконання робіт

Інвентаризація земель проведена та складена за її результатами технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земельної ділянки за адресою: с. Кам'яниця, ур. «Реформа» на території Кам'яницької сільської ради Ужгородського району, Закарпатської області розроблена приватним підприємством «ТІСА» на підставі рішення №733-XIII-VII від 07.08.2017р., 13 сесії 7 скликання Кам'яницької сільської ради, договору на виконання робіт із землеустрою № 210 від «29» серпня 20__року та технічного завдання, затвердженого замовником.

Опис матеріалів, використаних під час складання технічної документації із землеустрою

Роботи щодо проведення інвентаризації земель та складення за її результатами технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель в с. Кам'яниця, ур. «Реформа» на території Кам'яницької сільської ради Ужгородського району, Закарпатської області проведені відповідно до таких нормативних актів:

- Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III, зі змінами та доповненнями станом на 03.04.2016;
- Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 № 858-IV, зі змінами та доповненнями станом на 01.01.2016;
- Закон України «Про державний земельний кадастр» від 07.07.2011 № 3613-VI, зі змінами та доповненнями станом на 01.03.2016;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку проведення інвентаризації земель» № 513 від 23.05.2012 із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 154 від 20.02.2013;
- Постанови Кабінету міністрів України «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» від 4.03.1997 №209;
- Постанови Кабінету міністрів України «Про затвердження Правил охорони ліній електрозв'язку» від 29.01.1996 №135;
- Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками, яка затверджена наказом Держкомзему від 18.05.2010 №376 (із змінами, внесеними згідно з наказами Держкомзему від 19.07.2010 № 1482 та від 25.02.2011 № 117 р., наказом Міністерства аграрної політики і продовольства від 03.07.2013 № 405);
- Інструкція з топографічного знімання у масштабах 1:5 000, 1:2 000, 1:1 000 та 1:500 (ГКНТА-02.04-02-98), затверджена Наказом Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України №56 від 09.04.1998 із змінами, , внесеними відповідно до наказу Укргеодезкартографії від 27.07.1999 № 90.

Мета проведення інвентаризації

Інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їхніх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і інвентаризації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру, визначення якісного стану земельних ділянок, їх меж, розміру, складу угідь; узгодження даних, отриманих у результаті проведення інвентаризації земель, з інформацією, що міститься у документах, які посвідчують право на земельну ділянку, та у Державному земельному кадастрі; забезпечення ведення Державного земельного кадастру, здійснення контролю за використанням і охороною земель; прийняття за результатами інвентаризації земель, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідних рішень; здійснення землеустрою.

Вихідні дані при проведенні інвентаризації:

- Для проведення інвентаризації земель використані наступні матеріали, надані замовником:
- наявні матеріали з Державного фонду документації із землеустрою;
- наявні відомості з Державного земельного кадастру, файлів обміну даними про результати робіт із землеустрою;
- наявна містобудівна документація, затверджена в установленому законодавством порядку;
- наявні планово-картографічні матеріали;
- наявні відомості з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обмежень;
- матеріали топографо-геодезичних робіт.

Склад виконаних робіт із землеустрою.

- При проведенні інвентаризації встановлено: наявні відомості з Державного земельного кадастру, файли обміну даними про результати робіт із землеустрою; наявні документи на право користування \ власності земельних ділянок.

Топографо-геодезичні роботи.

З метою визначення площі земельної ділянки, виконані роботи по визначенню координат точок повороту меж земельної ділянки та кадастрову зйомку земельної ділянки.

- Польові топографо-геодезичні роботи виконані ПП «ТІСА». Система координат - СК 63.
- Карти та плани на територію кадастрової зйомки виконані з дотриманням Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:0072, 1:500, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА-2.04-02-98), затвердженої наказом Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України від 09.04.1998 №56.

- Для визначення координат вихідної точки gps були використані дані пункту ДГМ 3 класу «Горяни», які були надані ДП «Науково-дослідним інститутом геодезії і картографії» (НДІГК) згідно виписки координат та висот пунктів ДГМ із Банку геодезичних даних від 11.01.2017 №K59/1. Перерахунок координат вихідних пунктів був здійснений за допомогою ліцензійного програмного забезпечення Delta Digital 5.0.
- Обміри проведено приладом South S82 GNSS ROVER. Лінійно-кутові виміри при створенні планової геодезичної основи та кадастрової зйомки земельної ділянки виконувались електронним тахеометром Leica TCR805 power.
- Імовірнісні значення похибок супутникових RTK вимірювань зведені в таблицю:

Похибка	Значення
Орбіт супутників	0,1 см
Тропосфери	6.4см
Іоносфери	2.1см
Багатошляховості	мм..., м
GNSS-обладнання	мм..., 0.5 м

- Середньоквадратична похибка обчислення площі складає 0,0002 кв.м. Складання кадастрового плану виконано на персональному комп'ютері з використанням програми Delta Digital 5.0. Під час виконання топографо-геодезичних робіт також здійснювалось обстеження земельних ділянок на наявність та/або відсутність електромереж напругою 0,4 кВ і більше, магістральних трубопроводів та інших об'єктів, для яких створені охоронні, захисні та інші зони з особливими умовами користування.
- Для забезпечення необхідної точності відображення прийнятої облікової одиниці площі гранична похибка поворотних точок меж земельних ділянок відносно найближчих пунктів державної геодезичної мережі не перевищує 0,2 м. Під час проведення інвентаризації земель площа земельної ділянки зазначалася до 1 кв. м з урахуванням граничної похибки масштабу плану. Координати взаємного положення точок контурів визначаються з точністю 0,001м. Роботи проводились в системі плоских прямокутних координат 1963 року в картографічній в поперечній циліндричній проекції Гаусса-Крюгера.

Супутникові спостереження на пунктах планової геодезичної мережі

З метою та розробки документації із землеустрою виконано комплекс топографо-геодезичних робіт. Визначення планового положення пунктів виконувалось методом GPS- спостережень. Для виконання супутникових радіонавігаційних спостережень використовувались двочастотні приймачі системи GPS у комплекті з високоточними геодезичними GPS-антенами.

- Перед початком робіт із виконання спостережень на пунктах складена програма та схема спостережень по конкретних днях. В програмі вказані індивідуально для кожного пункту графіки спостережень на пункті (виконавець робіт з конкретним типом приймача, час початку та закінчення сесії, час перецентрування та переміщення на наступний пункт).
- Координування пунктів виконувалось з використанням глобальної супутникової системи GPS методом статичного знімання за допомогою двочастотних приймачів Trimble R8.
- Для визначення координат точок використовувались GNSS дані отримані у режимі реального часу згідно від мережі референсних станцій ZAKPOS (*Transcarpathian Position Determination System*).

- Обміри та лінійно-кутові виміри при створенні планової геодезичної основи та кадастрової зйомки земельної ділянки виконувались електронним тахеометром Leica TCR805 power.

ВИСНОВКИ

Практика тривала 4 тижні, протягом яких вдалося провести детальний аналіз по тематиці магістерської роботи.

Також проведено комплексне дослідження етапів проектування. Отриманий досвід показав, що сучасні ГІС-технології незамінні у створенні та веденні системи державного земельного кадастру. Із створенням системи впровадили на всій території єдине інформаційне середовище управління земельними ресурсами, інформаційне забезпечення ринку земель, оподаткування, реєстрацію прав власності та взаємодію з іншими автоматизованими системами. Тому метою створення та запровадження Автоматизованої системи державного земельного кадастру (АС ДЗК) України є первинний облік та реєстрація земельних ділянок, об'єктів нерухомості та прав на них, ведення Державного реєстру земель. Інформацію, що зосереджена в АС ДЗК, будуть використовувати органи міських управлінь земельних ресурсів, місцеві органи самоврядування розвинені аналітичні функції; можливість керувати великими обсягами даних; інструменти для введення, обробки і відображення просторових даних.

Нормативно - правова база інвентаризації земель в Україні є надзвичайно недосконалою. Зокрема, відповідні законодавчі приписи містяться лише у статті 35 Закону України від 22.05.2003 №858-IV «Про землеустрій», яка досить загально вказує, що інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їхніх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.